

ПОЛЕЗЕН ТРУД ЗА ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКАТА ПРАКТИКА

Съвместната книга на проф. д-р ик. н. Георги Георгиев, ст.н.с. д-р Васил Калчев и Богомил Андонов е замислена и реализирана като комплексно изследване, обхващащо широк диапазон от проблеми, които се отнасят до външноикономическата практика. Необходимостта от по-пълно и цялостно изясняване на дейността, преди всичко от теоретично-съдържателни и практически позиции, е очевидна, още повече, че е трудно определима границата между вътрешностопанската и външноикономическата теория и практика.

На съвременния етап не само икономистите, а и всички специалисти, които изучават и осъществяват стопанска дейност, изпитват острата потребност от знания и практически прийоми в сферата на външноикономическите отношения. Придобитите в обучението знания, доколкото са застъпени в учебните програми, изискват непрекъснатата подкрепа и усвояване на нови познания в разглежданата много-обхватна и комплексна сфера.

В началото на труда основателно са изяснени предпоставките за възникване и осъществяване на външноикономическата дейност, нейните основни черти и предметен обхват. Самостоятелно са дефинирани същността на регулирането и регламентирането на дейността, като е подчертана разликата ѝ от стопанското управление, ориентирано преди всичко към вътрешноикономическата сфера. Разгледани са основните органи и организации, които осъществяват външноикономическата дейност на следните три равнища: световно (глобално), регионално и национално. В тази насока изложението е стегнато, достатъчно пълно и изчерпателно.

В следващите глави последователно са разкрити основните форми на външноикономическа дейност. Отделено е внимание преди всичко на външната търговия, като са определени основните понятия и категории, характеризиращи нейната същност. Правилно е изтъкнато, че тя е най-широко осъществяваната и практикувана форма на дейността и че в крайна сметка финализира резултатите от останалите външноикономически дейности. Въз основа на актуална и достатъчно обхватна статистическа информация са анализирани обемът, предметната структура и географското разпределение на българската външна търговия, като са изтъкнати и някои от най-важните нерешени проблеми в това отношение.

* Г. Георгиев, В. Калчев и Б. Андонов. Външноикономическа дейност. Второ допълнено издание, С., Тракия-М, 2003, 206 с.

Изложението би спечелило и би било по-полезно за читателя, ако по-пълно и по-подробно бяха разгледани външнотърговската политика на страната и проблемите и недостатъците по отношение на политиката в посока на регионалната ориентация (по страни, региони, икономически общности), вкл. и проблемите, които ще възникнат след присъединяването на страната към ЕС.

В съответствие с действащото у нас законодателство в книгата са разгледани митническият и външнотърговският режим от теоретична и практическа гледна точка. Би могло да се пожелае обаче в едно бъдещо издание на работата да се отдели по-голямо място на проблемите и пътищата за стимулиране на износа, на мерките за защита на родното производство, като се отчитат тарифните и нетарифните ограничения на Световната търговска организация (СТО).

Верни на правилната теза за необходимостта от приток на чуждестранни инвестиции в страната, авторите разглеждат целия комплекс от икономически, правни и управленски изисквания в това отношение и препятствията, които пречат за тяхното привличане. Не са анализирани обаче количествената и качествената страна на динамиката на самите инвестиции.

Изчерпателно е разгледан въпросът за икономическите зони, но би било по-добре да се дадат повече предложения за законодателно усъвършенстване на режима на посочените зони у нас.

Ефективността на външноикономическата дейност и по-конкретно тази на външната търговия е представена компетентно, но може да се пожелае някои от разгледаните въпроси - за външнотърговското салдо, за ефективността от участието в различните форми на сътрудничество и интеграция и др., да се допълнят с конкретен формулен апарат и резултати. Съвсем основателно в труда се поставят и нови проблеми с голямо за страната ни значение – например за икономическата дипломация и за икономизирането на външната политика.

Трудът може да се оцени като принос в нашата специализирана икономическа литература. Той ще бъде полезен за широк кръг читатели, които се интересуват от съвременните теоретични и практически проблеми на външноикономическата дейност.

Проф. д-р ик. н. Александър Димитров